

Fagskolen Oslo
Kabelgata 10-12
0581 Oslo

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo 11.10.23

Svar på Høring – Forslag til endringer i lov og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning

Viser til høringsbrev av 22.06.2023.

Fagskolen Oslo (FO) takker for muligheten til å svare på høringen til "Forslag til endringer i lov og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven)".

FO støtter de fleste av endringene foreslått i høringen. Flere av forslagene i høringen innebærer en harmonisering mellom lov om høyere yrkesfaglig utdanning og lov om universiteter og høyskoler. FO vurderer det generelt som positivt at studenter har tilsvarende rettigheter og plikter i HYU som i UH. I det følgende kommenterer vi de enkelte kapitlene i høringsnotatet.

Område 1: Institusjonsakkreditering

FO anser institusjonsakkreditering som et viktig grep i utviklingen av fagskolesektoren. Institusjonsakkreditering gjør at institusjoner kan etablere relevante utdanningstilbud for å imøtekomme arbeidslivets behov for ny kompetanse. Dette bidrar også til å skape et større institusjonsmangfold i sektoren og til et bedre samlet fagskoletilbud. Dette er også i tråd med føringene om større faglig tyngde og kapasitet fra fagskolemeldingen av 2017.

Det har vært en vekst i antall fagområdeakkrediteringer og en god del fagskoler har nå flere fagområdeakkrediteringer, noe også FO søker om denne høsten om. Dette mener vi viser behovet og potensialet for institusjonsakkreditering. Samtidig vil det også i fremtiden være fagskoler som ikke har institusjonsakkreditering, så det er viktig at institusjonsakkreditering ikke blir en nødvendig forutsetning for å lykkes som fagskole.

Det er en styrke at sektoren består av store fagskoler med et bredt tilbud og mindre, spesialiserte fagskoler innenfor et spesielt fagfelt.

FO har over tid etablert et tett og solid samarbeid med arbeidslivet innenfor ulike bransjer, sektorer og regioner. Vi har i mange år aktivt brukt vårt nettverk i arbeidslivet for å sikre at utdanningen vi tilbyr oppfyller kravene i fagskolelovens § 4, som sikrer praksisnær og arbeidslivsrelevant utdanning, som våre uteksaminerte kandidater kan ta i bruk uten ytterligere opplæringstiltak.

Gjennom de siste års satsning på fagskolenes rolle i å åpne utdanningssystemet for livslang læring og åpningen i regelverket for å kunne tilby fagskoleutdanning av kortere omfang, merker vi at behovet for å raskt kunne utvikle og tilpasse utdanningen til arbeidslivsbehovene har blitt større. FO er på bakgrunn av dette svært positive til en ordning for institusjonsakkreditering av fagskoler.

FO støtter derfor departementets forslag om å åpne for at fagskoler skal kunne søke NOKUT om bli institusjonsakkreditert, og med det få fullmakt til å etablere, endre og legge ned fagskoleutdanninger. Vi er også enige i departementets vurdering om at de allerede eksisterende ordningene med akkreditering av fagskoleutdanninger og fagområder bør beholdes.

Innspill til vilkår og kriterier

FO anbefaler at man i arbeidet med å utarbeide krav og vilkår til institusjonsakkreditering legger seg tett mot regelverket for høyere akademiske utdanningsinstitusjoner der det er relevant, samtidig som man ivaretar fagskolenes egenart.

1. Fagskoler bør allerede ha fått godkjent minst én fagområdeakkreditering for å kunne søke institusjonsakkreditering.

Krav til allerede eksisterende fagområdeakkreditering reflekterer kvalitetsarbeidet som allerede er utviklet ved den aktuelle fagskolen. Fagskoler som har minst én fagområdeakkreditering har i tillegg til et godkjent kvalitetssystem også en prosess for revidering, utvikling og nedleggelse av studier. Denne prosessen erstatter NOKUT sitt akkrediteringsarbeid, og fagskolene er forpliktet til å ha en god kvalitetskultur og prosesser som sikrer at fagskolene planlegger, utvikler, og kontrollerer sitt kvalitetsarbeid løpende, inkludert revidering, utvikling og eventuell nedleggelse av studier. Dette er et godt grunnlag for fagskolens neste skritt der de gjennom en institusjonsakkreditering også vil kunne utvikle studier innenfor nye fagområder.

2. Fagskolen må kunne vise til et robust fagmiljø både i stabilitet og størrelse, med ansatte med relevant faglig og pedagogisk kompetanse innen sentrale fagområder. I tillegg må fagskolen ha en plan for utvikling av kompetanse, også innen nye fagområder.

FO mener at kravene til en institusjonsakkreditering må innebære krav til fagmiljøet. Overgangen fra å være en fagområdeakkreditert fagskole, til å være en institusjonsakkreditert fagskole innebærer blant annet at man kan opprette utdanninger innen nye fagområder. Det vil derfor være vesentlig å sikre fagskolens evne til å bygge opp et fagmiljø med rett kompetanse for det nye fagområdet. Kriterier innen dette området kan omfatte krav til fast ansettelse, fagmiljøets størrelse, etablerte kompetansekrav og rutiner for kompetanseutvikling. Det bør være en tydelig sammenheng mellom fagmiljøets kompetanseprofil og utdanningenes kunnskapsgrunnlag.

3. Fagskolen må kunne synliggjøre et systematisk og involverende kvalitetssikringsarbeid med tydelig ansvarsfordeling og klar ledelsesforankring, og vise til at det settes av tilstrekkelig ressurser til kvalitetsarbeid for å sikre gjennomgående og langsiktig kvalitetssikring og utvikling av studier og fagtilbud.
4. Fagskolen bør ha en strategi med mål og tiltak for å utvikle organisasjonen.
5. Fagskolen bør ha et tilstrekkelig antall studenter som har vært uteksaminert innen de fagområdeakkrediterte studiene.
6. Fagskolene er arbeidslivets skole, og samarbeid med arbeidslivet er sentralt i utviklingen av både institusjonen og det enkelte studietilbud.

FO foreslår derfor at det opprettes kriterier knyttet til samarbeidsavtaler med arbeidslivet, hvordan arbeidslivet involveres i faglig utvikling og fagskolens tilknytning til nasjonale og internasjonale nettverk. Det bør være rutiner for å sikre at utdanningstilbudet er relevant i forhold til behovene i arbeidslivet, og for at studentene møter arbeidslivet gjennom utdanningen

Kvalitetsutvikling og forutsigbar finansiering

FO vil minne om at endringene i ny akkrediteringsprosess i 2018/2019 førte til at NOKUT fikk mindre arbeid med å behandle akkreditering, samtidig som at fagskolene måtte dekke merutgiftene selv (til en ordning vi selvsagt var generelt positiv til). FO stiller seg bak hva Nasjonalt fagskoleråd skrev i sitt høringsvar i 2018:

«Fagskolerådets bekymring er imidlertid som nevnt de kostnadene NOKUT synes å skyve over på institusjonene. Kostnader som tidligere har ligget hos NOKUT. Vi legger til grunn at institusjonene tilføres midler til dette arbeidet.»

Kunnskapsdepartementet skriver i endringsforslaget at merutgifter må dekkes innenfor gjeldende budsjetttrammer. FO mener at det vil det være et behov for at NOKUT får tilført litt ekstra ressurser i en overgang til institusjonsakkreditering. Dette for å dekke veiledning av fagskoler som søker institusjonsakkreditering, behandling av søknader om institusjonsakkreditering og fremtidig tilsyn overfor institusjonsakkrediterede fagskoler.

Samtidig må fagskolene få overført ekstra faste budsjettmidler til å bygge seg opp når det gjelder kvalitetssystemer som kan legge grunnlag for søknad om institusjonsakkreditering. Arbeid med søknad om institusjonsakkreditering vil uten tvil styrke kvaliteten på fagskolene og gjøre fagskolene raskere i stand til å imøtekomme arbeidslivets kompetansebehov. Dette er et løft som regjeringen bør finansiere for å få til den ønskede utvikling i høyere yrkesfaglig utdanning, i tråd med de ambisjoner som er nedfelt i regjeringens egen Hurdalsplattform. Ønsker man høyere kvalitet i fagskolen, må man satse på fagskolen!

Det har gjennom de siste årene blitt tilført nye midler til fagskolesektoren gjennom fullfinansierte studieplasser, utviklingsmidler, bransjeprogrammer samt desentraliserte og fleksible utdanningstilbud. Dette oppfattes positivt av sektoren. Det er imidlertid en utfordring at en stor del av midlene er søknadsbaserte og dermed uforutsigbare for den enkelte fagskole. En uforutsigbar finansieringsordning som tildeles fra år til år, gir fagskolene begrensa mulighet til å øke bemanning på fast basis til områder som kvalitetsutvikling, studentoppfølging og andre administrative oppgaver, og øker andel midlertidig ansatte i fagmiljøet.

FO mener at en forutsigbar finansieringsordning som sikrer fagskolene mulighet til flere faste ansettelser i sentrale stillinger, med fokus på kompetanseutvikling over tid, vil bidra sterkt til å øke kvaliteten i sektoren. Gjennom både fagområdeakkreditering og institusjonsakkreditering overføres noen av NOKUTs oppgaver, med tilhørende kostnader til den enkelte fagskole, og dette er noe institusjonen bør kompenseres for økonomisk.

FO foreslår videre at det legges til rette for at NOKUT i enda større grad kan fungere som et rådgivende organ i fagskolenes prosess for å søke om institusjonsakkreditering, og med det være ytterligere delaktig i å utvikle fagskolesektoren. Dersom de ansatte som jobber med akkrediteringssøknader i fagskolene har tilgang på gode rådgivere i NOKUT, kan dette lette arbeidet med søknadsskriving i den ene enden, samt bidra til at NOKUT får færre søknader som ikke kan godkjennes. Dette vil spare NOKUT for tidkrevende arbeid med avslag, samt unngå flere runder med saksbehandling. Dette vil igjen kunne frigjøre tid og ressurser til tilsyn og rådgivning.

Område 6.3: NOKUTs tilsyn og saksbehandlingsregler

NOKUTs tilsyn

Vi støtter at det etableres en lovhjemmel for NOKUTs tilsyn av fagskoleutdanninger, fagområdeakkrediteringer og institusjonsakkreditering, og at dette flyttes til fagskoleloven §5a med den lovtekst som er beskrevet i høringsnotatet.

Fagskolenes bistands- og opplysningsplikt

Som en naturlig oppfølging av punktet over, støtter vi at krav om fagskolenes bistands og opplysningsplikt flyttes fra forskrift til fagskoleloven §5a som beskrevet i høringsnotatet.

Pålegg om retting

Vi støtter at det gis lovhjemmel for pålegg om retting som beskrevet i høringsnotatet Fagskoleloven §5a.

Bortfall av retten til å få behandlet søknad om akkreditering

Forslag om å flytte lovhjemmel om bortfall av retten til å få behandlet søknad om akkreditering til fagskoleloven, med tilhørende endringer i §5a i høringsnotatet støttes.

Tilbaketrekking av akkreditering

Forslagene om flytting og presisering når det gjelder tilbaketrekking av akkreditering, som nedfelt i høringsnotat §5a, femte ledd, støttes.

Punktene over er i stor grad en rydding i lovverket, og samtidig en presisering av NOKUTs hjemmelsgrunnlag for ulike sanksjoner. FO mener at det er viktig at NOKUT har et tydelig rettslig grunnlag for de oppgaver de skal løse, og støtter at dette defineres i lov, og ikke i forskrift. Samtidig er det viktig for troverdigheten til fagskoleutdanning, samt studentenes mulighet til å få en utdanning av høy kvalitet, at NOKUT har sanksjonsmuligheter der kvaliteten ikke er tilfredsstillende. Vi mener også at det er viktig for NOKUT å ha mulighet til å gi sanksjoner i form av karantene for ny søknad til fagskoler som er langt fra å tilfredsstillende søknadskriterier, slik at NOKUTs ressurser benyttes mest mulig effektivt.

Område 7: Studiepoeng

FO støtter departementets vurdering av at innføring av studiepoeng for fagskoleutdanninger har vært svært viktig for studentene, og bidratt til større likeverd mellom fagskole og UH-studenter. Vi støtter derfor departementets forslag om å flytte all regulering av studiepoeng til loven.

Studiepoeng fra fagskole bør ha samme verdi og status som studiepoeng fra universitet og høyskole.

Det er et uttalt politisk ønske at graden av internasjonalisering i fagskolesektoren skal øke. Fagskolenes studiepoeng er per i dag imidlertid ikke konverteringsbare til de internasjonale studiepoengene ECTS. Dette gjør det utfordrende for fagskolene å inngå samarbeidsavtaler med internasjonale institusjoner, da innvekslingsstudenter ikke vil opptjene ECTS ved studier i Norge.

Vi ber derfor om at departementet også gjør de tiltak som er nødvendige for å kunne tilby ECTS på norske fagskoler, gjennom endringen av denne lov.

§ 28 a Permisjon fra utdanning

FO er enig i :I permisjonsperioden har studenten fortsatt studierett og rett til å gå opp til eksamen ved fagskolen, men vil tilføye at det forutsetter at obligatoriske arbeidskrav er oppfylt.

Fagskolene kan gi forskrift om permisjon

Med hilsen
Kirsti Andresen
Rektor

